

**JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KOSÁRLABDA SZÖVETSÉG**

**KOSÁRLABDA JÁTÉKVEZETŐK
MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA
SZ-1/2009-2010.**

Elfogadta: JNSZ Megyei Szövetség Elnöksége, 2009.03.06-án.

I. A JÁTÉKVEZETŐ

Kosárlabda játékvezető az a személy, aki kosárlabda mérkőzések levezetésére képesítést szerzett, érvényes játékvezetői igazolvánnyal és sportorvosi igazolással rendelkezik, az évi továbbképzéseken részt vett, az adott bajnoki év játékvezetői keretébe meghívást nyert, a működési díjat befizette, valamint a Működési és Etikai Szabályzatot magára nézve kötelezően elfogadta.

II. A JÁTÉKVEZETŐK JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI

1. A játékvezetők jogai

- a) A játékvezetőknek joguk van a JB. által kiküldött hivatalos küldésben számukra meghatározott mérkőzések levezetésére, a küldési elveknél meghatározottaknak megfelelően.

Ez alól csak az alábbi esetek képezhetnek kivételt:

- a játékvezető korlátozott ráérése,
 - a játékvezető időszakos eltiltása (ez csak az arra illetékes Játékvezetői Bizottság (továbbiakban: JB.) írásbeli határozata alapján lehetséges),
 - bizonyos csoportokban a játékvezető foglalkoztatása nem lehetséges (pl. az illető edző, szakvezető, korábbi kapcsolatai, rokoni vagy egyéb szálak kötik egy klubhoz),
 - egyértelműen megállapítható, hogy a játékvezető komoly szakmai hibát vétett, vagy rossz formában van - ezt csak az illetékes JB. állapíthatja meg és erről a döntésről a játékvezetőt értesíteni kell
 - nem az etikai szabályzatban leírtaknak megfelelően viselkedik.
 - egyéb esetekben a küldő a játékvezető tevékenységét nem korlátozhatja.
- b) Írásos formában kéréssel, javaslattal, panasszal fordulhat a Megyei Szövetséghez vagy annak szervezeteihez. Írásban – a JB. elnökének címezve - benyújtott kérdésére, észrevételére, panaszára 21 napon belül írásbeli választ kell kapnia.
- c) Jogosult a személyét érintő határozatban leírtakkal kapcsolatban meghallgatást kérni, mely tárgyalást az írásban hivatalosan kézhez vett kérelem napjától számított 15 napon belül össze kell hívni. A tárgyaláson legalább két JB. tag részvétele szükséges.
- d) Kérheti minősítésének felülbírálatát.
- e) Bejelentheti működése ideiglenes szüneteltetését.
- f) A működésének megfelelő Megyei Szövetségben tisztségre választható.
- g) Részt vehet az MKOSZ vagy a Megyei Szövetség munkájában mint aktív vagy bizottsági tag, ha erre felkérlik, illetve megválasztják.
- i) A játékvezetőt a mérkőzések levezetéséért díjazás és költségtérítés illeti meg.
- j) A játékvezetőnek joga van a meghozott JB. határozat ellen a kézhezvételt követő 15 napon belül írásban – a Megyei Szövetség elnökének címzett – fellebbezéssel élni a Megyei Szövetség Elnökségénél.

2. A játékvezetők kötelességei

- a) Fizikai állapotát karbantartani, szükség esetén javítani, szakmai felkészültségét szinten tartani illetve fejleszteni.
- b) Az előírt továbbképzőkön részt venni, azokon a tesztekkel teljesíteni.
- c) A mérkőzéseket az érvényes Játékszabályok, annak magyarázatai, a Megyei Szövetség és az MKOSZ Versenyszabályok és Versenykiírások valamint a Megyei Szövetség JB. irányelvei szerint levezetni. Ismernie és alkalmaznia kell az adott mérkőzésekre vonatkozó Versenykiírásokban foglaltakat.
- d) A mérkőzés helyszínére a találkozó kezdete előtt 40 perccel /NB.II., U20, Országos utánpótlás bajnokság/, megyei és egyéb /felkészülési, kupa, diákolimpia stb./ rendezés esetén 20 perccel megérkezni, és a mérkőzés kezdete előtt 20 perccel, megyei és egyéb rendezés esetén 10 perccel előírászerű öltözékben a pályán megjelenni.
- e) A mérkőzéseket az előírt öltözékben, emblémával együtt kell levezetniük. /2. sz. melléklet/
- f) Betartani a Játékvezetők Működési Szabályzatában foglaltakat.
- g) A Megyei Szövetség által rendezett eseményeken csak az illetékes küldőtől kapott szóbeli vagy írásbeli küldés alapján vehet részt illetve köteles részt venni.
- h) Nem a Megyei Szövetség által rendezett, de az MKOSZ és a Megyei Szövetség bajnokságaiban résztvevő klub(ok) által játszott mérkőzés(ek)en csak a g) pontban említett küldő jóváhagyásával vehet részt.
- i) Nem az MKOSZ által rendezett, az MKOSZ bajnokságában nem résztvevő klub(ok) által játszott mérkőzés(ek)en (pl. megyei, városi szövetségek bajnokságai, edzőmérkőzések) az illetékes Megyei Szövetség küldése alapján vehet részt.
- j) Nem az országos, megyei, területi vagy városi Szövetség által rendezett, azok bajnokságaiba nem tartozó csapatok barátságos mérkőzésein, tornáin (pl. iskolai, munkahelyi, vagy baráti társaságok mérkőzésein) csak az illetékes Megyei Szövetség küldése alapján vehet részt.
- k) Jelezni a Játékvezetői Bizottságnak minden olyan körülményt, amely akadályozza feladatának legmagasabb színvonalú ellátásában.
- l) A lakcím, telefonszám, e-mail cím, egyéb, az értesítést befolyásoló adat változását, valamint az előre meghatározott időszakon belüli elfoglaltságát bejelenteni.
- m) A Megyei Szövetség által előírt éves működési díjat befizetni.
- n) A lakcím, telefonszám, e-mail cím és egyéb, az értesítést befolyásoló adatának változását, valamint az előre meghatározott /heti küldés/ időszakon belüli elfoglaltságot bejelenteni a tárgyhatet megelőző hét szombat 24,00 óráig.
- o) A mérkőzések jegyzőkönyveinek és a számlák beküldése a találkozót követő 48 órán belül az illetékes Bizottságok felé.

III. KÜLDÉSI ELVEK ÉS JÁTÉKVEZETŐI KERETEK

- a) A JB. joga és hatásköre a mérkőzésekre való játékvezetői küldés megírása és továbbítása a játékvezetők felé.

- b) A JB. a mérkőzések számának, minőségének megfelelően küldi a játékvezetőket.
- c) A Megyei Szövetségben foglalkoztatott játékvezetők a keretüknek megfelelő mérkőzést vezethetnek, amennyiben foglalkoztathatóak.
- d) A küldésnél a JB. figyelembe veszi az országos szinten foglalkoztatott játékvezetők feladatait, amelyek befolyásolhatják megyében való működésüket.
- e) Figyelemmel az egyes osztályok mérkőzéseire, egy tapasztalt játékvezetőt egy fiatal vagy alacsonyabb keretbe sorolttal kell lehetőség szerint kiírni.
- f) Az NB.I-es keret játékvezetői lehetőség szerint egymással ne vezessenek mérkőzést.
- g) A küldés változása /lemondás, mérkőzés változása/ lehetőség szerint ne változtassa érdemben a küldés minőségét!
- h) A továbblépésre esélyes játékvezető/k/ kapja/ák/ meg azt a lehetőséget, hogy NB.I. „B” vagy „A” keretes játékvezetőkkel vezessenek.
- i) A JB. a küldés kialakításában figyelembe veszi a játékvezetők kérését arra vonatkozólag, ha az adott mérkőzésen objektív, személyes okok miatt nem tud közreműködni.
- j) Az adott játékvezető, a mérkőzés lemondását a küldés kézhez vételekor köteles jelezni a küldő felé. Ha ez nem történik meg és a mérkőzésen az eredetileg küldött játékvezető ez irányú mulasztása miatt nem jelenik meg, a JB. a Fegyelmi Szabályzat /1. sz. melléklet/ ezen vétségre vonatkozó szabálya alapján 15 napon belül meghozza határozatát.
- k) A játékvezetőket a JB. keretekbe sorolja.
- l) A keretek felállításának alapja a teljesítmény és az elfogadottság, amit külsős és belső ellenőrzések, valamint video értékelések alapján határoz meg a JB.
- m) A keretek minden bajnoki év kezdete előtt kerülnek kialakításra az előző évi keretek és ellenőrzések figyelembe vételével. Ezen keretek a bajnokság féléves továbbképzője előtt felülvizsgálásra kerülnek és indokolt esetben módosíthatóak. Ezen két alkalmon kívül a keretek módosítására nincs lehetőség.

IV. ETIKAI SZABÁLYOK

1. A Játékvezető köteles minden olyan alkalommal, mely összefüggésbe hozható a sportágban képviselt tevékenységével, a játékvezetői etika szabályai szerint viselkedni.
2. A JB. tudomására jutott ezen szabályok be nem tartása esetén köteles a JB. határozatot hozni a tudomásra jutás napjától számított 15 napon belül.
3. Etikai vétségek:
 - a) A JB. és annak tagjainak működésével, munkájával kapcsolatos bírálatok nem hivatalos úton való kifejtése.
 - b) Sértő és etikátlan viselkedés a sportág rendezvényein /mérkőzések, fogadások, továbbképzők, évzárók/ hivatalosan vagy nem hivatalosan résztvevő személyekkel szemben (pld. edzők, vezetők, játékosok, játékvezetők, szponzorok stb.).
 - c) Játékvezető kolléga megsértése, működésének bírálata illetve ezen nézetek harmadik személynek való kifejtése.
4. Az etikai vétségek megtárgyalása a JB. feladata, a határozat meghozatalához többségi egyetértés szükséges.
5. Kirívó etikai vétség esetén a JB-nek joga van az adott játékvezetőt a megyei játékvezetői listáról törölni.

6. A játékvezetőnek joga van a meghozott JB. határozat ellen a kézhezvételt követő 15 napon belül írásban – a Megyei Szövetség elnökének címzett - fellebbezéssel élni a Megyei Szövetség Elnökségénél.
7. A játékvezetők etikai vétségeit a JB., fegyelmi vétségeit a Megyei Szövetség Jogi- és Fegyelmi Bizottsága bírálja el.
8. A játékvezetők szakmai vétségének, hibáinak elbírálása kizárólag a JB. illetékességi körébe tartozik.

V. MINŐSÍTÉSI FOKOZATOK ÉS CÍMEK, S AZOK MEGSZERZÉSÉNEK FELTÉTELEI

1. Az alábbi felsorolt játékvezetői minősítési fokozatokat és címeket a felsorolt képesítést adó tanfolyamok és gyakorlati követelmények teljesítése esetén, illetve adományozás útján lehet elérni:

- a) III. osztályú játékvezető lehet az, aki:
 - erkölcsi és egészségügy szempontból alkalmas,
 - legalább az általános iskola 8 osztályának elvégzését igazoló bizonyítvánnyal rendelkezik,
 - a játékvezetői tanfolyamot sikeresen elvégezte
- b) II. osztályú játékvezető lehet az, aki a III. osztályú játékvezetői követelményeken túlmenően
 - legalább középfokú iskola elvégzését igazoló bizonyítvánnyal rendelkezik,
 - aktív játékvezető, s mint III. o. játékvezető sikeresen működött
- c) I. osztályú játékvezető lehet az, aki a II. osztályú játékvezetői követelményeken túlmenően
 - legalább középiskolát végzett, érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik,
 - aktív játékvezető, s mint II. o. játékvezető sikeresen működött
- d) Országos játékvezető lehet az, aki a I. osztályú játékvezetői követelményeken túlmenően
 - I. osztályú aktív játékvezetőként sikeresen működött, s legalább 5 éve az NB I-ben működik.
- e) Nemzetközi játékvezetőnek jelölhető az, aki (az érvényben lévő FIBA Szabályzattal összhangban):
 - erkölcsi, szakmai és fizikai szempontból alkalmas arra, hogy a FIBA nemzetközi vizsgáján részt vegyen, s azon megfelel,
 - 35 évnél nem idősebb,
 - legalább 3 éve az NB I-ben működik, ebből legalább 2 évet az NB I élvonalában,
 - legalább érettségivel, de lehetőleg felsőfokú végzettséggel rendelkezik,
 - az angol nyelvet megfelelően beszéli.
 - nemzetközi játékvezetői vizsgán való részvételről a FIBA nemzeti instruktorai és az MKOSZ JB. közösen döntenek.

2. A minősítési fokozatok és címek adományozásának módja:

- a) A II. és III osztályú minősítési fokozatokat a területileg illetékes JB. vagy az MKOSZ JB., I. osztályú és országos minősítést csak az MKOSZ JB., nemzetközi minősítést csak a FIBA adhat.

- b) A játékvezető minősítését az illetékes JB. végezheti automatikusan, illetve a játékvezető írásos – a JB. elnökének címezve - kérelmére.
- c) A minősítéseket évente egyszer, általában a bajnoki évad végén az illetékes JB. tárgyalja meg.
- d) Az illetékes JB. az érintett játékvezetőket a döntésről értesíti.
- e) Az országos keretekbe való felterjesztésre az illetékes JB. javaslatot tesz a Megyei Szövetség Elnöksége felé jóváhagyásra. Az elnökségi döntést követően a JB. elnöke írásban megküldi a felterjesztést az MKOSZ JB. elnökének.

VI. A JÁTÉKVEZETŐK MŰKÖDÉSI FELTÉTELEI

- 1. A játékvezetők csak a továbbképzésre és tesztelésekre meghatározott követelmények valamint érvényes sportorvosi meglétének teljesítése esetén foglalkoztathatók.
- 2. Korhatárok: a Megyei Szövetség alá tartozó bajnokságokban 60 év /betöltött/.
- 3. Fizikai követelmények:
betöltött 29. éves korig 76 hossz az ingapályán /20 méteres pálya/,
30. évtől betöltött 49. évig 66 hossz az ingapályán,
50. évtől betöltött 60. évig 56 hossz az ingapályán.
Szellemi követelmények: az írásbeli teszt 80 %-os teljesítése
- 4. Nem teljesítések:
 - aki a szellemi teszteket nem teljesíti, nem vezethet, amíg nem teljesít.
 - aki a fizikai tesztet nem teljesíti, de az előző tesztet teljesítette, a póttesztig nem vezethet.
 - aki a fizikai tesztet nem teljesíti és az előző tesztjét sem teljesítette, nem vezethet.
- 5. Játékvezető lehet csapatnál edző vagy játékos. Ez a játékvezető nem vezethet olyan mérkőzést, melyben csapata bármilyen formában érdekelt lehet. Abban a csoportban, melyben csapata szerepel, semmilyen mérkőzést nem vezethet. A játékvezetőnek tudatában kell lennie, hogy ha edzői vagy játékos tevékenységét tartja elsődlegesnek, akkor a JB. csak korlátozottan, sőt bizonyos esetekben egyáltalán nem tudja foglalkoztatni.

VII. JÁTÉKVEZETŐI IGAZOLVÁNYOK

- 1. Játékvezetői igazolványt a játékvezető akkor kap, amikor a játékvezetői tanfolyamot sikeresen elvégezte. Az igazolványt a vizsgáztatást végző Megyei Szövetség adja ki.
- 2. Az igazolványokat évenként érvényesíteni kell az első továbbképzőn, azt a játékvezetőknél kötelezően magukkal kell hozniuk. Az igazolványok érvényesítésének alapfeltétele az érintett játékvezetőnek az előírt továbbképzőkön való részvétele, és a rá vonatkozó tesztelési szint teljesítése. Az érvényesítést az illetékes JB. végzi.

VIII. JÁTÉKVEZETŐI KÉPESÍTÉST ADÓ TANFOLYAMOK

1. A játékvezetőt a Megyei Kosárlabda Szövetség Játékvezetői Bizottsága képezheti és vizsgáztathatja.
2. A tanfolyamokat elméleti és gyakorlati vizsgával kell zárni

IX. EGYÉB RENDELKEZÉSEK

A jelen Működési Szabályzat 1. sz. melléklete tartalmazza a megyei játékvezetők Fegyelmi Szabályzatát.